

**Міністерство освіти і науки України
Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровський педагогічний коледж»
Дніпропетровської обласної ради»**

Навчально-методична картка заняття

Назва та № спеціальності 014 «Музичне мистецтво»

Предмет: Українська мова

Тема: Стилiстичне забарвлення лексики. Книжна й розмовна лексика.
Тренувальнi вправи

Тип заняття: ПЗ

Мета заняття: поглибити вiдомостi здобувачiв освіти про стилiстичне розшарування лексики: узагальнити й систематизувати знання про особливостi книжного й розмовного мовлення, формувати умiння визначати види лексики в текстах; збагачувати словниковий запас; розвивати комунікативнi умiння; виховувати адекватне ставлення до пуристичних тенденцiй в українськiй мові.

Забезпечення заняття:

Навчальний конспект

Література:

Основна:

1. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навч.посіб.-8-ме вид.- К.: Вища школа, 2007. - 303 с.

Додаткова:

1. Новий довідник: Українська мова. Українська література. - К.: ТОВ "КАЗКА", 2008. -864 с.

2. Орфографічний словник / Уклад. Ковальова Т.В., Коврига Л.П. / - Х.: Сінтекс, 2004. – 1088 с.

Інструкція до практичного заняття №

Тема: Стилiстичне забарвлення лексики. Книжна й розмовна лексика.
Тренувальнi вправи.

План практичної роботи

1. Актуалiзацiя мотивацiйних резервiв здобувачiв освiти на основi повторення вивченого.
2. Робота над закрiпленням знань, умiнь i навичок.
3. Пiдбиття пiдсумкiв.

Хiд роботи

I. Пiдготовча частина.

1. Органiзацiйний момент. Мотивацiя навчальної дiяльностi.

II. Основна частина.

2.1. Вступне слово викладача.

2.2. Повторення теоретичних вiдомостей i первинних умiнь та навичок з теми.
За вживанням усi слова подiляють на загальноповживанi i стилiстично забарвленi.

Загальноповживанi слова (iх ще називають стилiстично нейтральними) використовують усi люди в усному й писемному мовленнi. Це такi слова, як мати, батько, син, дочка, брат, сестра, хлiб, сiль, вода, пшениця, яблуна, вишня, вiтер, дощ, будинок, сорочка, зелений, великий, жити, думати, тут, завтра. Таких слiв у мовi бiльшiсть.

Стилiстично забарвленi слова вживають у текстах рiзних стилiв.

До стилiстично забарвлених слiв належить:

- книжна лексика — слова, властивi передовсiм писемному мовленню: держава, мир, розгляд, спостереження, намир, меценатство, пунктуальнiсть, iстина, рiшення;
 - розмовна лексика — слова, що iх уживають у побутовому мовленнi i якi виразно передають оцiнку осiб, предметiв, явищ i почуття: доця, плакса, розбишака, здоровань, гуляка, смакота, спатоньки, вештатися, швендяти, комизитися, горлопанити, шастати, байдикувати, відкарас катися, електричка (електропоїзд), багатоповерхiвка (багатоповерховий будинок), маршрутка (маршрутне таксi), мобiлка (мобiльний телефон), велик (велосипед), вiдик (вiдеомагнiтофон). У словниках бiля таких слiв роблять помiтку «розм.».
- Книжну лексику вживають не тiльки в писемному мовленнi. У щоденному усному спiлкуваннi люди часто порушують теми, якi передбачають уживання книжних слiв. Книжна лексика подiляється на такi групи:
- суспiльно-полiтична лексика — слова, пов'язанi з полiтичним i громадським життям суспiльства i людини в суспiльствi: Верховна Рада, Рада

Європи, без'ядерна держава, мітинг, вибори, телеміст, преса, пікетування;

- наукова лексика — слова, що вживаються в науковій **літературі** та в мовленні науковців: експеримент, аргумент, дослід, спостереження, зіставлення, префікс, іменник, відмінювання, словосполучення, речення, радіус, клітина, пульсари, магнітні хвилі; офіційно-ділова лексика — слова, уживані у діловому спілкуванні, зокрема під час складання документів (ділових паперів): наказ, закон, заява, розписка, реєстрація, інструкція, посвідчення, відрядження, угода, протокол.

2.3. Виконання вправ.

Вправа 1.

Визначте, до яких стилів відносяться слова та словосполучення. Попоїсти, протокол, ринкова економіка, хатина, морфологія, гепнути, посланці народу, баньки, варити воду, українська культура, аркодужні мости, амебоїдні клітини, барахло, п'ятами наживати, епітеліальні тканини, роззява, ляпати, багатоклітинні організми, запалали ягоди, згідно з розпорядженням, на підставі наказу, краса серця, баланс прибутків і видатків, духовна діяльність, проходите в кабінет, небажані наслідки, позитивні емоції, відхилення від норми, вакантна посада, дарчий запис, мати розмову, подвійне громадянство, супровідний документ, житлове будівництво, злочин проти людства, 9 непоправна втрата.

Вправа 2.

Слова, що належать до книжної та розмовної лексики, запишіть у дві колонки.

Добродійництво, бентежність, підтоптаний, благословенний, спатки, хлопчисько, праведний, преподобний, довготелесий, обрання, під'юджувати, белькотіти, бентежити, мислити, репетувати, скиглій, благочестивий, хитрющий, хрясь, бах.

Вправа 3.

Робота у групах.

Інструкція: *Виконання вправ буде здійснюватися по групах, кожен здобувач освіти згадає свій послідовний номер у списку навчального журналу і біля кожної групи будуть стояти номери.*

I-ГРУПА (1,4, 6,9,11, 14, 15)

Разговорные слова противопоставлены книжной лексике, к которой относятся слова научного, технического, публицистического и официально-делового стилей. Лексическое значение книжных слов, их грамматическая оформлен и произношение подчиняются нормам литературного языка, отклонение от которых недопустимо. Для разговорной лексики характерна конкретность значения, книжная лексика является преимущественно абстрактной. Термины книжная и разговорная лексика являются условными, книжные слова, типичные для письменной речи, могут употребляться и в устной форме, а разговорные – в письменной.

II-ГРУПА (2, 3, 5, 7,8,10,12,)

Разговорная речь - это устная форма существования языка. Отличительные черты устной речи можно целиком отнести к разговорному стилю. Однако понятие "разговорная речь" более широко, чем понятие "разговорный стиль". Их нельзя смешивать. Хотя разговорный стиль в основном реализуется в устной форме общения, в устной же речи осуществляются и некоторые жанры других стилей, например: доклад, лекция, рапорт и др. Разговорная речь функционирует лишь в частной сфере общения, в обиходно-бытовой, дружеской, семейной и т.п. В сфере массовой коммуникации разговорная речь неприменима.

III Підсумок заняття.